

(۴۱) گزینه (۱)

در انبساط طولی جامدات داریم:

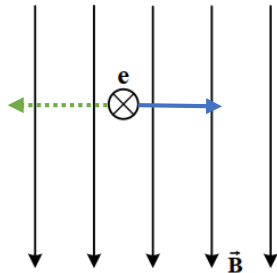
$$\Delta L = L_1 \alpha \Delta \theta \rightarrow 3 = L_1 \times 1/2 \times 10^{-5} \times 50 \rightarrow L_1 = 5000 (mm) = 5m$$

(۴۲) گزینه (۳)

در اثر واپاشی ذره آلفا، دو واحد از عدد اتمی و ۴ واحد از عدد جرمی هسته مادر کاسته می شود. بنابراین داریم:

$${}_{92}^{238}U \rightarrow {}_2^4\alpha + {}_{90}^{234}X$$

(۴۳) گزینه (۲)

طبق قاعده دست راست، چهارانگشت در جهت حرکت الکترون، خم چهارانگشت به سمت میدان مغناطیسی و انگشت شست جهت نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار را نشان می دهد. البته در مورد ذره با بار منفی جهت نیروی بدست آمده را باید قرینه کرد. بنابراین داریم:

(۴۴) گزینه (۴)

طبق قضیه کار و انرژی داریم:

$$W_{Total} = \Delta K \rightarrow \frac{W_2}{W_1} = \frac{V_2^2 - V_1^2}{V_1^2 - V_0^2} \rightarrow \frac{W_2}{120} = \frac{16V^2 - V^2}{V^2 - 0} \rightarrow W_2 = 1800J$$

(۴۵) گزینه (۲)

در ابتدا که ۶۰۰ گرم آب با دمای $20^\circ C$ درون گرماسنج قرار دارد، دمای گرماسنج نیز $20^\circ C$ می باشد. در ادامه با اضافه کردن آب جدید مجموعه گرماسنج و آب موجود در آن گرما گرفته و آب جدید گرما از دست می دهد. بنابراین تا رسیدن به تعادل داریم:

$$Q_W + Q_G = Q_W' \rightarrow mc\Delta\theta + C\Delta\theta = m'c\Delta\theta' \rightarrow \Delta\theta(mc + C) = m'c\Delta\theta'$$

$$\rightarrow (36 - 20)[(0.6 \times 4200) + C] = 0.4 \times 4200 \times (80 - 36) \rightarrow C = 2100 \frac{J}{^\circ C}$$

(۴۶) گزینه (۴)

معادله حرکت را برای هر دو متحرک می نویسیم:

$$x = Vt + x_0 \rightarrow x(A) = 8t \quad \text{برای متحرک اول (A) که با سرعت ثابت در حرکت است:}$$

$$x = \frac{1}{2}at^2 + V_0t + x_0 \rightarrow x(B) = t^2 + 7 \quad \text{برای متحرک دوم (B) که با شتاب ثابت در حرکت است:}$$

برای اینکه فاصله دو متحرک برابر ۵ متر شود داریم:

$$|x(B) - x(A)| = 5 \rightarrow |t^2 - 8t + 7| = 5 \rightarrow \begin{cases} t^2 - 8t + 7 = 5 \rightarrow t^2 - 8t + 2 = 0 \rightarrow t = \frac{8 \pm \sqrt{56}}{2} \\ t^2 - 8t + 7 = -5 \rightarrow t^2 - 8t + 12 = 0 \rightarrow t = \frac{8 \pm \sqrt{16}}{2} \end{cases}$$

طبق محاسبات فوق در ۴ زمان متفاوت فاصله متحرک از یکدیگر ۵ متر خواهد شد.

(۴۷) گزینه (۳)

نکته: وقتی گلوله در شرایط خلاء از ارتفاع خاصی رها شود، با در نظر گرفتن $g = 10 \text{ m/s}^2$ ، طبق رابطه $h = \frac{1}{2}gt^2 = \Delta t^2$ گلوله

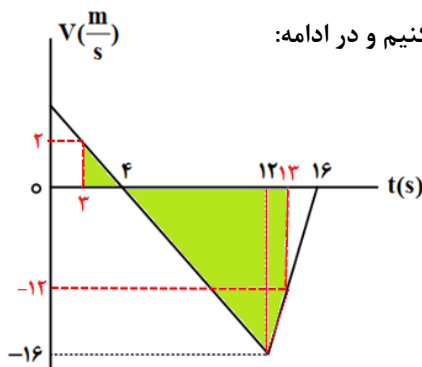
در ثانیه های متوالی مسافت های $5\text{m}, 15\text{m}, 25\text{m}, 35\text{m}, 45\text{m}, 55\text{m}, \dots$ را طی می کند.

بنابراین بعد از ۵ ثانیه گلوله A مسافت ۱۲۵ متر را طی می کند. گلوله B چون ۲ ثانیه دیرتر رها شده است، وقتی گلوله A به مدت ۵ ثانیه در حرکت باشد، گلوله B به مدت ۳ ثانیه در حرکت بوده که مسافت ۴۵ متر را طی می کند. بنابراین فاصله دو گلوله برابر

$$\text{است با: } 125 - 45 = 80 \text{ m}$$

(۴۸) گزینه (۱)

در بازه زمانی صفر تا ۱۲ ثانیه، شیب خط ثابت است، بنابراین در لحظه $t = 3 \text{ s}$ مقدار سرعت متحرک را با تعریف شیب خط بدست می آوریم. به طور مشابه چون در بازه زمانی ۱۲ تا ۱۶ ثانیه شیب خط ثابت است، مقدار سرعت در لحظه $t = 13 \text{ s}$ را نیز بدست می آوریم. برای بدست آوردن تندی متوسط ابتدا مساحت دو قسمت رنگی را حساب می کنیم و در ادامه:

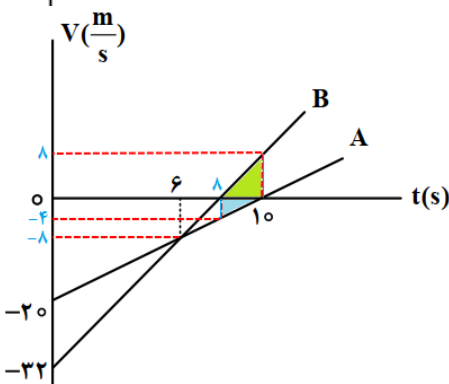

$$\bar{S} = \frac{S_1 + |S_2|}{\Delta t} = \frac{\left(\frac{1}{2} \times 3 \times 3\right) + \left(\frac{1}{2} \times 9 \times 12\right) + \left(\frac{12+16}{2}\right) \times 4}{13-3} = 7.9 \text{ m/s}$$

(۴۹) گزینه (۳)

لحظه ای که دو متحرک در خلاف جهت یکدیگر حرکت کنند، سرعت یکی منفی و دیگری مثبت است و فاصله بین دو متحرک افزایش می یابد. طبق نمودار داده شده، از لحظه ای که سرعت متحرک B صفر شده تا لحظه ۱۰ ثانیه دو متحرک در خلاف جهت یکدیگر حرکت می کنند. مساحت نمودار محدود به دو لحظه بیان شده با محور زمان برابر فاصله دو متحرک از یکدیگر می باشد. همچنین با توجه به اینکه شیب خط A برابر ۲ و شیب خط B برابر ۴ می باشد

$$\text{داریم: } V(A) = 2t - 20, V(B) = 4t - 32$$

با محاسبه مساحت قسمت های رنگی فاصله دو متحرک طبق خواسته سوال برابر است با: $S = \left(\frac{1}{2} \times 2 \times 2\right) + \left(\frac{1}{2} \times 2 \times 8\right) = 12 \text{ m}$

(۵۰) گزینه (۲)

طبق اطلاعات سوال، دوره تناوب برابر $1/57$ ثانیه می باشد. بنابراین از رابطه شتاب مرکزگرا داریم:

$$a = r\omega^2 \rightarrow a = r\left(\frac{4\pi^2}{T^2}\right) = \frac{2 \times 4 \times (3/14)^2}{(1/57)^2} = 32 \text{ m/s}^2$$

از طرفی تکانه یک کمیت برداری است و در مدت نصف دوره، جهت آن 180° درجه تغییر می کند. اندازه تغییرات تکانه طبق خواسته

$$|\Delta p| = 2p_1 = 2mV = 2mr\omega = 2 \times 0.05 \times 2 \times \frac{2 \times 3/14}{1/57} = 0.8 \text{ kg.m/s}$$

سوال برابر است با:

(۵۱) گزینه (۳)

طبق قانون دوم نیوتن داریم:

$$F_{net} = ma \rightarrow mg - K\Delta x = ma \rightarrow 30 - 400\Delta x = 6 \rightarrow \Delta x = 0.06m = 6cm \rightarrow x_p = 6 + 42 = 48cm$$

(۵۲) گزینه (۴)

نیروی محرک باید بر حداکثر اصطکاک غلبه کند تا جسم شروع به حرکت کند بنابراین:

$$F \geq f_{smax} \rightarrow F = K\Delta x = 400 \times (47/5 - 40) \times 10^{-2} = 30N = \mu_s \times 5g \rightarrow \mu_s = \frac{30}{g}$$

از طرفی وقتی جسم حرکت کند و دارای شتاب باشد، طبق قانون دوم نیوتن داریم:

$$F_{net} = ma \rightarrow F - f_k = ma \rightarrow 30 - (\mu_k \times 5g) = 10 \rightarrow \mu_k = \frac{20}{g} \rightarrow \frac{\mu_s}{\mu_k} = \frac{3}{2}$$

(۵۳) گزینه (۱)

ابتدا در بازه زمانی داده شده، تغییرات تکانه (جمع جبری مساحت‌های نمودار نیرو با محور زمان) را بدست می‌آوریم:

$$\Delta p = -(1 \times 2) + (2 \times 1) + (1 \times 3) = 3$$

از طرفی طبق رابطه زیر مقدار نیروی متوسط و سپس مقدار شتاب متوسط را بدست می‌آوریم:

$$F_{av} = \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{3}{5-1} = \frac{3}{4} \rightarrow a_{av} = \frac{F_{av}}{m} = \frac{\frac{3}{4}}{0.5} = 1.5 m/s^2$$

(۵۴) گزینه (۲)

با استفاده از فرمول بسامد صوت اصلی در یک تار مرتعش داریم: $f_1 = \frac{V}{2L} \rightarrow V = 500 \times 2 \times 0.2 = 200 m/s$ امواج عرضی در تار بدست آمده است اما دقت گردد که در صورت سوال طول موج امواج صوتی گسیل شده خواسته شده است که باید طبق رابطه $\lambda = \frac{V}{f}$ از سرعت امواج صوتی استفاده گردد. همچنین بسامد امواج صوتی گسیل شده از تار برابر بسامد هماهنگ

$$\lambda = \frac{V}{f} = \frac{200}{500} = 0.4m = 40cm$$

(۵۵) گزینه (۱)

نکته: در تار مرتعش، اختلاف دو بسامد تشدید متوالی برابر با بسامد صوت اصلی است و سایر بسامدهای تشدید نیز مضرب طبیعی از صوت اصلی می‌باشد.

$$f_n - f_{n-1} = f_1 \rightarrow f_1 = 280 - 240 = 40 Hz$$

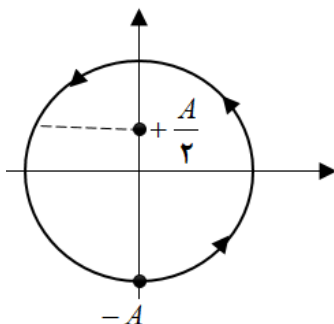
(۵۶) گزینه (۴)

$$\frac{3\lambda}{2} = 45 \rightarrow \lambda = 30cm = 0.3m$$

$$\lambda = TV \rightarrow T = \frac{0.3}{400} = \frac{3}{4000} (s)$$

در لحظه $t = 0$ نقطه M روی دایره مرجع در مکان A قرار دارد.

همچنین از روی نمودار دامنه حرکت برابر 2mm می‌باشد.

✚ در لحظه $t = ۰/۰۵ (s)$ داریم: $t = \frac{۲T}{۳} \rightarrow t = \frac{۰/۰۵ \times ۴۰}{۳} \rightarrow t = \frac{۲T}{۳}$ یعنی نقطه M در مدت زمان $t = \frac{۲T}{۳}$ جابه‌جا شده است که

از روی نمودار مرجع از مکان $-A$ به مکان $+ \frac{A}{۲}$ و در حال نزدیک شدن به مرکز نوسان می‌باشد. بنابراین مسافت طی

$$\text{شده در این بازه زمانی برابر است با: } A + A + \frac{A}{۲} = \frac{۵}{۲}A = \frac{۵}{۲}(۲) = ۵ \text{ mm}$$

✚ تندی متوسط برابر است با نسبت مسافت طی شده بر روی زمان طی شده: $\bar{S} = \frac{۵ \times ۱۰^{-۲}}{۰/۰۵} = ۰/۱ \text{ m/s}$

(۵۷) گزینه (۳)

طبق خواص لگاریتم داریم:

$$\log A - \log B = \log\left(\frac{A}{B}\right), \quad \log_B^A = C \rightarrow B^C = A$$

$$\beta = ۱۰ \log \frac{I}{I_0} \rightarrow \beta(A) - \beta(B) = ۱۱/۵ \rightarrow ۱۰ \log\left(\frac{I(A)}{I(B)}\right) = ۱۱/۵ \rightarrow \log\left(\frac{I(A)}{I(B)}\right) = ۱/۱۵$$

$$\rightarrow \frac{I(A)}{I(B)} = ۱۰^{۱/۱۵} = ۱۰^1 \times ۱۰^{-۱/۱۵} = ۱۰ \times (۱۰^{-۲})^{-۱/۱۵} = ۱۰ \times (۲)^{-۱/۱۵} = ۱۰\sqrt[۱۵]{۲}$$

(۵۸) گزینه (۱)

در لحظه‌ای که انرژی پتانسیل نصف مقدار بیشینه خود می‌باشد، در این لحظه انرژی جنبشی نوسانگر نیز نصف مقدار بیشینه خود

$$\text{می‌باشد. همچنین می‌دانیم که: } K(\max) = U(\max) = E = \frac{1}{2} mA^2 \omega^2$$

از طرفی طبق اطلاعات سوال مقدار سرعت زاویه‌ای برابر است با: $\omega = ۲\pi f = ۴۰\pi$ (رد گزینه‌های ۴ و ۲)

$$K = \frac{K(\max)}{۲} = \frac{E}{۲} \rightarrow E = ۲K = ۰/۲\pi^2 \rightarrow ۰/۲\pi^2 = \frac{1}{2} (۰/۱)(A^2)(۴۰\pi)^2 \rightarrow A^2 = \frac{۴}{۱۶۰۰} \rightarrow A = ۰/۰۵ \text{ m}$$

(۵۹) گزینه (۳)

نکته: طبق معادله ریدبرگ $\frac{1}{\lambda} = R\left(\frac{1}{n'^2} - \frac{1}{n^2}\right)$ در هر رشته کوتاه‌ترین طول موج مربوط به $n = \infty$ است. بنابراین:

$$\frac{1}{۱۶۰۰} = ۰/۰۱\left(\frac{1}{n'^2} - \frac{1}{(\infty)^2}\right) \rightarrow n'^2 = ۱۶ \rightarrow n' = ۴$$

(۶۰) گزینه (۲)

$$E = pt = nh \frac{C}{\lambda} \rightarrow n = \frac{pt\lambda}{hC} = \frac{۰/۳ \times ۱۰^{-۲} \times ۱ \times ۶۶۳ \times ۱۰^{-۹}}{۶/۶۳ \times ۱۰^{-۲۴} \times ۳ \times ۱۰^۸} = ۱۰^{۱۵}$$

(۶۱) گزینه (۳)

نیروهای هسته‌ای کوتاه‌برد بوده و در فواصل کوچکتر از ابعاد هسته اثر می‌کند. همچنین از دید نیروی هسته‌ای، تفاوتی بین

پروتون و نوترون وجود ندارد و نیروی بین همگی آن‌ها از نوع جاذبه می‌باشد.

(۶۲) گزینه (۴)

ظرفیت خازن به مشخصات ساختمان خازن بستگی دارد و با تغییرات ولتاژ و بار خازن، تغییری نمی‌کند. بنابراین داریم:

$$C = \frac{\Delta q}{\Delta V} \rightarrow ۲۵ = \frac{۵۰}{۰/۲V_1} \rightarrow V_1 = ۱۰(V) \rightarrow V_2 = ۱/۲V_1 = ۱۲(V) \rightarrow U_2 = \frac{1}{2} CV_2^2 = \frac{1}{2}(۲۵ \times ۱۰^{-۶})(۱۲)^2 = ۱۸ \times ۱۰^{-۴} \text{ J} = ۱/۸ \text{ (mJ)}$$

۶۳) گزینه (۱)

طبق قضیه کار و انرژی $W_T = \Delta K$ تنها کاری که بر روی ذره انجام می‌شود، کار توسط میدان الکتریکی است که در حالت اول کار میدان منفی و در حالت دوم کار میدان مثبت است.

$$W_T(2) = |W_T(1)| \rightarrow V_2^+ - V_1^+ = V_1^+ \rightarrow V_2^+ = 2V_1^+ \rightarrow V_2 = 2\sqrt{2} \times 10^4 \text{ (m/s)}$$

۶۴) گزینه (۲)

باتوجه به جهت میدان برآیند نتیجه می‌شود که بار $q_1 < 0$ و بار $q_2 > 0$ می‌باشد و نسبت بارها عدد منفی می‌باشد (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

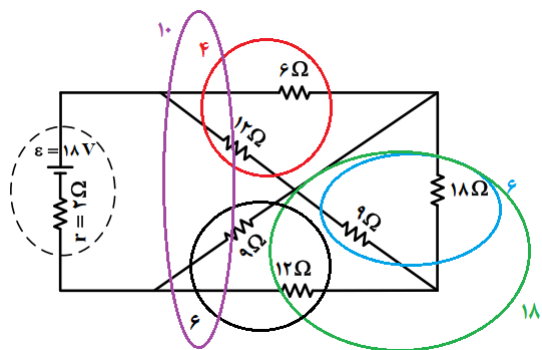
طبق رابطه میدان الکتریکی ناشی از یک بار الکتریکی داریم:

$$E = \frac{Kq}{r^2} \rightarrow \frac{E_2}{E_1} = \left(\frac{q_2}{q_1}\right) \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2$$

$$\rightarrow \frac{1}{4/5} = \left(\frac{q_2}{q_1}\right) \left(\frac{120}{45}\right)^2 \rightarrow \frac{q_2}{q_1} = 4$$

۶۵) گزینه (۳)

مطابق شکل زیر ابتدا مقاومت معادل را حساب می‌کنیم (مقاومت معادل هر دسته به صورت خطوط بسته رنگی در شکل زیر مشخص شده است). مقاومت معادل برابر ۱۰ اهم می‌باشد. همچنین اختلاف پتانسیل دوسر باتری برابر است با: $V = \varepsilon - rI$

$$I = \frac{\varepsilon}{r + R_{eq}} = \frac{18}{2 + 10} = 1/5 \text{ (A)}$$

$$V = \varepsilon - Ir = 18 - (1/5 \times 2) = 15 \text{ (V)}$$

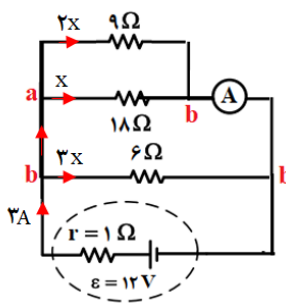
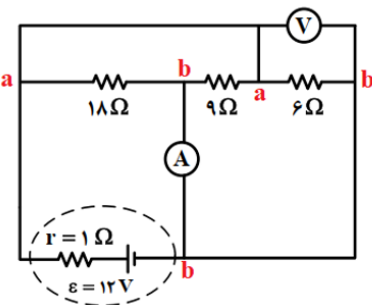
۶۶) گزینه (۱)

با ساده سازی مدار به صورت شکل زیر مقاومت‌های داده شده همگی با هم موازیند و مقاومت معادل برابر ۳ اهم خواهد شد. در

نتیجه شدت جریان عبوری از باتری برابر است با: $I = \frac{\varepsilon}{r + R_{eq}} = \frac{12}{3 + 1} = 3 \text{ (A)}$ که در هر شاخه بالا و پایین ۱/۵ آمپر جریان عبور

خواهد کرد. مقدار عددی آمپرسنج نیز خروجی مجموع جریان از مقاومت‌های ۹ و ۱۸ اهم می‌باشد. با توزیع شدت جریان مقداری

عددی آمپرسنج برابر ۱/۵ آمپر می‌شود.

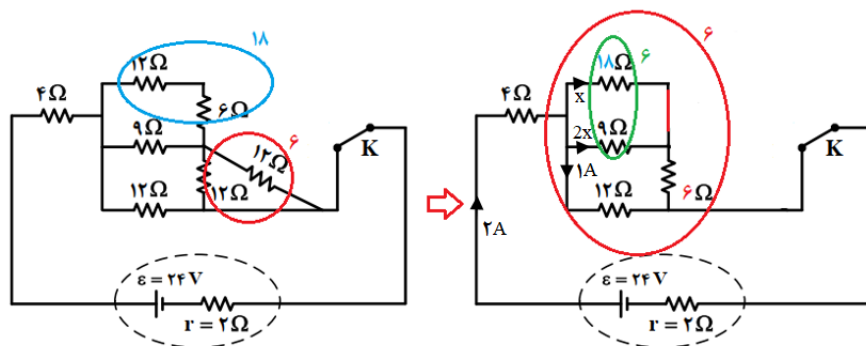

$$3x + x + 2x = 3 \rightarrow x = 0/5$$

$$\Rightarrow (x + 2x) = 3x = 1/5 \text{ A}$$

(۶۷) گزینه (۲)

در حالت اول با ساده سازی مدار، مقاومت معادل برابر ۱۰ اهم و شدت جریان خروجی از باتری ۲ آمپر خواهد شد.

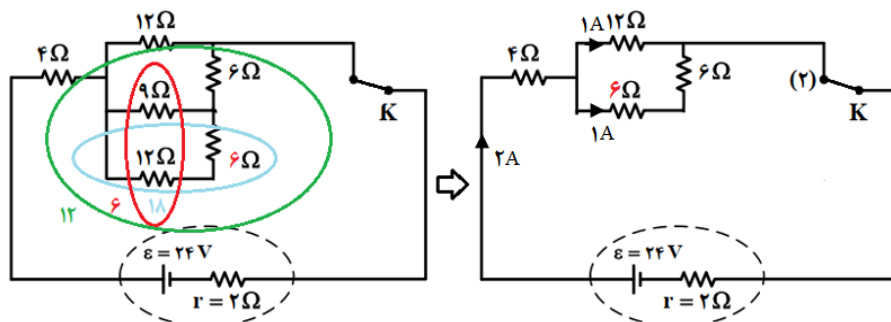

$$I = \frac{\varepsilon}{r + R_{eq}} = \frac{24}{2 + 10} = 2A$$

$$x + 2x = 1 \rightarrow x = \frac{1}{3} (A)$$

دو مقاومت ۶ و ۱۲ متوالی هستند و جریان عبوری از مقاومت ۶ اهمی نیز برابر $\frac{1}{3}$ آمپر می باشد.

در حالت دوم با ساده سازی مدار مقاومت معادل مجدداً برابر ۱۰ خواهد شد و شدت جریان خروجی از باتری ۲ آمپر می شود. بنابراین با توزیع جریان مقدار شدت جریان عبوری از مقاومت ۶ اهمی مد نظر سوال برابر ۱ آمپر خواهد شد.

از طرفی با توجه به رابطه توان مصرفی داریم:

$$P = RI^2 \rightarrow \frac{P_r}{P_1} = \left(\frac{I_r}{I_1}\right)^2 = 9$$

(۶۸) گزینه (۴)

طبق قاعده دست راست جهت میدان مغناطیسی از حلقه قائم به سمت چپ و میدان ناشی از حلقه افقی به سمت پایین است که برآیند آن‌ها به سمت چپ-پایین (گزینه‌های ۳ و ۴) خواهد شد.
با توجه به اینکه شعاع حلقه‌ها و شدت جریان عبوری از حلقه‌ها یکسان است میدان مغناطیسی برای هر حلقه یکسان است و در نهایت برآیند میدان برابر است با:

$$B = \frac{\mu_0 NI}{2R} = \frac{12 \times 10^{-7} \times 1 \times 2}{2 \times 0.2} = 6 \times 10^{-6} (T) \rightarrow B_T = 6\sqrt{2} \times 10^{-6} (T)$$

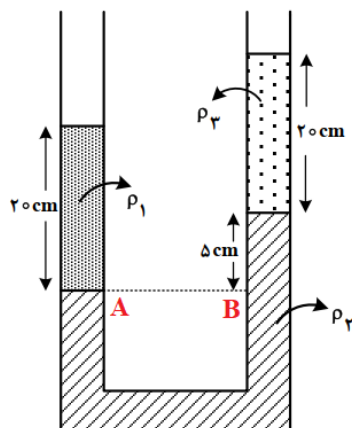
(۶۹) گزینه (۴)

طبق معادله شار مغناطیسی $\varphi = BA \cos\theta$ ، وقتی حلقه بر میدان x عمود است، شار در راستای محور y نداریم. بنابراین:
 $\varphi = BA \cos\theta = 0.05 \times (0.2 \times 0.2) = 0.002 \text{ wb}$

(۷۰) گزینه (۳)

$$I = \frac{\varepsilon}{R} = \frac{-N \frac{\Delta\phi = (A)(\Delta B)}{\Delta t}}{R} = \frac{-400 \times 15 \times 10^{-6} \times (-0.1)}{0.2} = 0.3 A$$

(۷۱) گزینه (۲)

باتوجه به اینکه می‌دانیم فشار در نقاط هم‌تراز از یک مایع با هم برابر است خواهیم داشت:

$$P(A) = P(B) \rightarrow \rho_1 h_1 = \rho_r h_r + \rho_r h_r$$

$$20 \rho_1 = 5 \rho_r + 20 \rho_r \rightarrow 20 \rho_1 = 5 \rho_r + 20 \left(\frac{\rho_1}{2}\right)$$

$$\rightarrow 10 \rho_1 = 5 \rho_r \rightarrow \rho_r = 2 \rho_1$$

(۷۲) گزینه (۳)

$$P = \frac{F}{A} = \rho g h + P_0 \rightarrow \frac{73200}{0.12} = 1020 \times 10 \times h + 10^5 \rightarrow h = 50 m$$

(۷۳) گزینه (۱)

با سقوط گلوله‌ها، تندی گلوله‌های ۱ و ۳ با گذشت زمان تا لحظه رسیدن به زمین افزایش می‌یابد ولی گلوله دوم ابتدا تا اوج رفته و سپس برمی‌گردد یعنی ابتدا سرعت آن کاهش و سپس افزایش می‌یابد. (سرعت بردار مماس بر مسیر حرکت است و شیب خط مماس معرف سرعت می‌باشد.)

از آنجایی که هر سه توپ از یک ارتفاع پرتاب شده و مقاومت هوا نداریم، تندی برخورد هر سه توپ به زمین یکسان است. چون گلوله‌ها مسیرهای متفاوتی را طی می‌کنند، زمان سقوط آن‌ها متفاوت است.

(۷۴) گزینه (۴)

فرآیند A تا B به صورت هم‌فشار می‌باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

فرآیند C تا A به صورت هم‌دما می‌باشد. (رد گزینه ۲)

(۷۵) گزینه (۳)

طبق رابطه قانون گازهای کامل $PV = nRT$ ، مقادیر V و R طبق اطلاعات سوال ثابت می‌باشند. در این رابطه فشار مطلق می‌باشد (نه فشار پیمانه‌ای) دما نیز بر حسب کلوین می‌باشد.

در حالت اول: $P = 4 \times 10^5 \rightarrow P - P_0 = 3 \times 10^5$ در ادامه وقتی $\frac{1}{5}$ جرم گاز از ظرف خارج شود، $\frac{4}{5}$ آن در ظرف باقی می‌ماند:

$$\frac{P_r}{P_1} = \frac{n_r}{n_1} \times \frac{T_r}{T_1} \rightarrow \frac{P_r}{4 \times 10^5} = \frac{4}{5} \times \frac{(273 + 27)}{(273 + 47)} \rightarrow P_r = 3 \times 10^5 \rightarrow P_r - P_0 = 2 \times 10^5 (pa)$$